

KAVRAMSAL MAKALE

Teknoloji Çağında Dilin Evrimi: Dijital Dil

Dr. Öğr. Üyesi Meltem SARGIN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İzmir, e-posta: meltem.sargin@deu.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1298-4142>

Öz

İnsan iletişiminin en önemli parçasını oluşturan dil kullanımı zaman içerisinde çeşitli etkenlere bağlı olarak sürekli değişen ve gelişen bir olgudur. Günümüzde dilin değişmesini ve gelişmesini, bir başka deyişle evrimleşmesini sağlayan etkenlerden biri, belki de en önemlisi dijital teknolojidir. Bilgisayar ve internet teknolojisinin ortaya çıkması ve insan hayatının her alanına girmesiyle birlikte iletişimde ve dil kullanımında çarpıcı değişimler meydana gelmiştir. İnternet üzerinden gerçekleştirilen iletişimde kullanılan yeni dil modeline 'dijital dil' adı verilmektedir. Pek çok yönden araştırılmaya elverişli bu kavram özellikle dilbilimsel açıdan büyük ve küçük ölçekli düzeyde incelenmeye değer görülmektedir. Bu makale alanyazında yapılmış olan çalışmalardan yararlanarak dijital dilin özelliklerini, ölçünlü dille arasındaki farklılıkları, dijital dil kullanımının olumlu ve olumsuz yönlerini açıklamayı ve bu değişimin geleceği konusunda öngörülerde bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dil, Hipermetin, Dijital Medya Okuryazarlığı.

Makale Gönderme Tarihi: 24.12.2024

Makale Kabul Tarihi: 01.03.2025

Önerilen Atıf:

Sargin, M. (2025). Teknoloji Çağında Dilin Evrimi: Dijital Dil, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 8(3): 199-207.

**Journal of Social, Humanities and
Administrative Sciences**

2025, 8(3): 199-207. DOI:[10.26677/TR1010.2025.1511](https://doi.org/10.26677/TR1010.2025.1511)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

CONCEPTUAL PAPER

The Evolution of Language in the Age of Technology: Digital Language

Assistant Prof. Dr. Meltem SARGIN, Dokuz Eylül University, Faculty of Letters, İzmir, e-mail:
meltem.sargin@deu.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1298-4142>

Abstract

Language use, the most important part of human communication, is a phenomenon that constantly changes and evolves over time depending on various factors. Today, one of the factors, perhaps the most important one, that enables language to change and develop, in other words, to evolve, is digital technology. With the emergence of computer and internet technology and its penetration into every aspect of human life, dramatic changes have occurred in communication and language use. The new language model in communication on the internet is called 'digital language'. This concept, suitable for research in many aspects, is especially worthy of linguistic investigation at macro and micro levels. This article aims to explain the characteristics of digital language, the differences between it and standard language, the positive and negative aspects of it, and to make predictions about the future of this change by making use of the studies conducted in the literature.

Keywords: Digital Language, Hipertext, Digital Media Literacy.

Received: 24.12.2024

Accepted: 01.03.2025

Suggested Citation:

Sargin, M. (2025). The Evolution of Language in the Age of Technology: Digital Language, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 8(3): 199-207.

GİRİŞ

İnsanoğlu varoluşundan bu yana farklı iletişim yöntemleri kullanmış, doğasının bir özelliği olan dil, insan iletişim ve etkileşiminin en temel unsuru olmuştur. Dil, kullanıldığı toplumun ve kültürün özelliklerini yansıtan dinamik bir dizgedir. Bu özelliğiyle, daima gelişmekte ve değişmekte, başka bir deyişle evrimleşmektedir. Önceleri daha uzun zaman dilimlerinde meydana gelen bu değişimler teknolojik gelişmelere koşut olarak daha hızlı meydana gelmeye başlamış ve daha gözlenebilir hale gelmiştir. Dijital teknolojilerin ve çevrimiçi iletişim platformlarının ortaya çıkmasıyla dilin son yıllarda geçirdiği önemli değişimler inkâr edilemez düzeydedir. Birbirimizle iletişim kurma ve etkileşime geçme biçimleri, bu yeni teknolojiler tarafından dönüştürülmüş; yeni dil ve iletişim biçimlerinin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Örneğin, mektup ve telgraf gibi bazı iletişim yöntemleri yok olurken mail, kısa mesaj, sesli ve görüntülü mesajlar gibi yöntemler ortaya çıkarak yaygınlaşmıştır.

Bilgisayar teknolojisinin gelişip hayatımızın her alanına girmesiyle birlikte iletişimde meydana gelen değişimler sonucunda 'dijital iletişim' diye adlandırılan yeni bir iletişim modeli oluşmuştur. 'Bilgisayar Ortamlı İletişim' (Computer Mediated Communication) olarak da adlandırılan bu iletişimin temelleri batı alanyazınında 1980'lere dayanmakla birlikte 1990'larda adından söz edilmeye başlandığı görülmektedir (Androutsopoulos, 2017:403). Örneğin, 1996 yılında Susan C. Herring tarafından editörlüğü yapılmış olan *Computer Mediated Communication: Linguistic, Social and Cross-cultural Perspectives* (Bilgisayar Ortamlı İletişim: Dilbilimsel, Toplumsal ve Kültürlerarsı Bakış Açıları) başlıklı kitapta konuya ilişkin pek çok makale bulunmaktadır. Başlıktan anlaşılacağı üzere Bilgisayar Ortamlı İletişimin pek çok farklı boyutu bulunmaktadır. Bu boyutlardan biri ve belki de en önemlisi dilbilimsel boyutudur. Zira, bilgisayar aracılığıyla gerçekleştirilen iletişimin önemli bir bölümünü dilsel iletişim oluşturmakta ve dil üzerindeki etkileri dikkat çekmektedir.

Bilgisayar ve internet teknolojisine koşut biçimde gelişip değişen iletişim bağlamı beraberinde 'dijital dil' diye adlandırılan kavramı getirmiştir. Bu makalede dijital dilin özellikleri, ölçünlü dilde ne gibi değişimlere neden olduğu, dijital dil kullanımının olumlu ve olumsuz yönleri açıklanacak ve bu değişimin geleceği konusunda öngörülerde bulunulacaktır.

DİJİTAL DİL

Alanyazında net bir tanımı olmamasına karşın dijital dilin, dijital araçlar, teknolojiler ve platformlar aracılığıyla kullanılan dil anlamına geldiğini söylemek mümkündür. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, 1990'larda AOL Instant Messenger gibi anlık mesajlaşma platformlarının ve 2000'lerde sosyal medya platformlarının yükseliş, dijital dili daha belirgin hale getirmiştir. 1990'ların sonlarında emojilerin ortaya çıkması ve 2010'larda Unicode tarafından standartlaştırılması, dijital iletişimde önemli bir dönüm noktası olmuştur (Danesi, 2016). Bugün, dijital dil yapay zekâ, sesli asistanlar ve artırılmış gerçeklik (augmented reality) gibi teknolojilerin entegrasyonu ile gelişmeye devam etmektedir.

Dijital dilin neleri içerdiğine değinilecek olursa, bunları üç başlık halinde özetlemek mümkündür:

Metinsel Özellikler: Kısaltmalar (örneğin, "BRB" - "be right back"), kısma adlar (akronimler) (örneğin, "ASAP" - "as soon as possible") ve sözcüklerin yazımlarını değiştirme (örneğin, "thx" - "thanks"). İngilizce olan bu örnekler Türk internet kullanıcıları tarafından da kullanılmakla birlikte KİB (kendine iyi bak), mrb (merhaba), slm (selam) gibi Türkçeye özgü kısaltma ve yazım değişikliklerine sıkça rastlanmaktadır.

Görsel Unsurlar: Fotoğraf ve resimlerin yanı sıra emoji, GIF'ler ve çıkartmalar, mesajlara duygusal ve bağlamsal derinlik katan unsurlar olarak kullanılmaktadır (Herring, 2002).

Çok Modlu İletişim: Metin, görseller, videolar ve sesin bir araya gelerek daha zengin iletişim deneyimleri yaratması internet ortamında çok yaygın biçimde yer almaktadır.

Görüldüğü gibi internet ve sosyal medyanın yaygınlaşması dilin hem biçimsel hem de kullanım özelliklerinde değişimlere neden olmuştur ve olmaktadır. Sakallı ve Bahadıroğlu (2018:143) dijital dilin yazılı ve sözlü dilin bileşiminden oluşan yeni bir dil olduğunu belirtmektedir. Bu yeni dil, her gün iletişim amacıyla ürettiğimiz yazılı ve sözlü metinlerin de değişmesine ve 'hipermetin' denilen kavramın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Hipermetin ilk olarak 1965 yılında Theodor Nelson tarafından tanımlanmış ve sıralı olmayan yazma ve okuma için bir sistem olarak tasarlanmıştır. Temel olarak, bilgi parçaları arasında bağlantı kurarak doğrusal olmayan bir şekilde gezinmeyi sağlayan 'bağlantılı metin' anlamına gelmektedir. Özellikle Dünya Çapında Ağ (World Wide Web) bağlamında, dijital iletişim ve yazının temel bir unsuru haline gelmiştir (Lang, 2023:51-52).

Bu yeni metin türünün özelliklerini şu şekilde sıralamak mümkündür (Pisarski, 2011; Lang, 2023):

1. Hiper Bağlantılar: Anlam ilişkilerine dayalı olarak farklı içerik bölümlerini birbirine bağlama
2. Metinlerarasılık: Dijital yazının metinlerarası doğasını güçlendirme ve metinler arasındaki bağlantıları açık ve anlık hale getirme
3. Doğrusal Olmayan Yapı: Geleneksel metinlerin aksine, çoklu yollarla düzenlenebilme ve kullanıcıların içeriği doğrusal olmayan bir şekilde gezinmesine olanak tanıma
4. Hiper Medya: Metin, görseller, ses ve video gibi çeşitli medya türlerini entegre ederek çok modlu bir deneyim yaratma

Görüldüğü gibi hipermetin kavramının büyük ölçekli yapısı geleneksel metinlerin çizgisel, analitik özellikleri açısından farklılık göstermektedir. Ayrıca, hipermetin dijital ortamlarda metinlerarasılığı yeniden tanımlamıştır. Geleneksel metinlerarasılık, okuyucunun metinler arasındaki bağlantıları yorumlama çabasına dayanırken, hipermetin bu bağlantıları hiper bağlantılar aracılığıyla daha anlaşılır ve açık hale getirmektedir (Pisarski, 2011:186). Bu doğrudanlık, dijital ortamlarda bilginin erişilebilirliğini ve kullanılabilirliğini artırmaktadır.

Hipermetin, dijital dilin kullanımını ve anlaşılmasını dönüştürmüştür. Okuyucu ile metin arasında dinamik bir etkileşim sağlamak ve katılımcıya bir okuma deneyimi sunmaktadır. Bu durum, özellikle okuyucuların kendi anlatı yollarını seçebildiği hipermetin kurgusunda belirginleşmektedir; böylece okuyucular hikâyenin ortak yaratıcıları haline gelmektedir (Millard ve Hargood, 2021:510). Bu özelliğiyle hipermetinlerden, e-öğrenme ve dijital okuryazarlığı desteklemek için eğitim bağlamında yaygın olarak yararlanılmaktadır. Öğrencilerin içeriği kendi hızlarında ve ilgi alanlarına göre keşfedebilecekleri etkileşimli ve işbirlikçi öğrenme ortamlarının oluşturulmasını sağlamakta kullanılmaktadır. Ancak, araştırmalar hipermetnin doğrusal olmayan yapısının, özellikle acemi kullanıcılar veya dil öğrenenler için bazen kafa karışıklığına yol açabileceğini göstermiştir (Altun, 2003:12).

Dijital ortamda hipermetinlerdeki geleneksel metin anlayışından farklılaşan kullanımlar büyük ölçekli metin yapısına ilişkin bir değişimi göstermektedir. Sosyal medya platformlarındaki iletilerde ise küçük ölçekteki dil kullanımında, özellikle sözcük düzeyinde oldukça çarpıcı bir değişim görülmektedir. Öyle ki, sosyal medya kullanmayan ya da bilgisayar teknolojisinin içine doğmadığı için sosyal medyaya daha mesafeli duran X kuşağı, özellikle Z kuşağı tarafından

kullanılan dilsel ifadeleri anlamakta güçlük çekmekte ya da hiç anlayamamaktadır. Bu farklı dil kullanımı kimi araştırmacılar tarafından 'hatalı dil kullanımı' olarak ifade edilmektedir. Yapılan çalışmalarda sosyal medyadaki dil kullanımının belli başlı özellikleri şu şekilde saptanmıştır:

- 'Konuşma dili olduğu gibi yazıya yansıtılmaktadır.
- Sözü etkisini arttırmak için gereksiz harf tekrarları yapılmaktadır.
- Türkçe alfabede bulunmayan Q, W, X harfleri kullanılmaktadır.
- S harfi SH, Ç harfi CH olarak yazılmakta, ç,ğ,ö,ş,ü harflerinin yazımından kaçınılmaktadır.
- Bazı kelimeler rakamlarla birlikte yazılarak kısaltılmaya çalışılmaktadır.
- Bağlaçlar, edatlar, zamirler yanlış yazılmakta ya da kısaltılmaktadır.
- İngilizce kelimeler mastar ekiyle Türkçeleştirilmeye çalışılmaktadır. Elektronik sözlüklerde takma adların çoğunluğu İngilizce kelimelerden seçilmiştir.
- Bir taraftan kısaltmalar yaparak yazmak yaygınlaşırken öte taraftan bir harf yerine iki harf yazımı yaygınlaşmaktadır. (S harfi yerine SH gibi). Bu da İngilizceye olan özentinin göstergesidir.' (Karahisar, 2013:79).

Bunlara ek olarak Kırık (2012:1026) alanyazında sosyal medyada dil kullanımına ilişkin olarak saptanan noktaların bazılarını şöyle örneklendirmektedir:

- 'Hece düşmesi ve kısaltmalar: Slm: Selam, Mrb: Merhaba, Tsk: Teşekkürler, Nbr: Naber?, Kib: Kendine iyi bak, Npyn: Ne yapıyorsun?, aeo: Allah'a emanet ol
- Ünsüz düşmesi ve ikinci hecedeki değişiklikler: İlilik: İyilik, Saol: Sağol, Dio: Diyor, Aney: Anne
- İngilizce kökenli kelimeler: Ok: Tamam, Bye: Güle güle, Bradır: Brother
- Bozulmuş İngilizce - Türkçe kelimeler: Sewsin: Sevsin, Dwm et: Devam et, Ewet: Evet, Veriyorum: Veriyorum
- Ses değişiklikleri: Ajkm: Aşkım, Güsel: Güzel, Össledim: Özledim'

Sosyal medyadaki dil kullanımında sözdizimsel düzlemde de farklılık olduğu, karmaşık ve bağlı tümcelerden çok kısa ve basit tümce yapılarının kullanıldığı görülmektedir (Sarıkaya 2023:669). Ancak dijital dilde dikkat çeken en önemli özelliklerden biri daha önce söz ettiğimiz ve yukarıda da örnekleri görülen kısaltmalar ve yanlış yazımlardır. Sarıkaya (2023:675) bu durumu sosyal medyadaki iletişimin hızına bağlamakta, bunu iletişim açısından bir başarı olarak görürken yazım hatalarını kullanıcıların zamana karşı yarışırken yaptıkları dikkatsizlikler olarak değerlendirmektedir. Ayrıca, Marx (2021)'e yaptığı atıfla sosyal medyadaki dil kullanımının yalnızca sanal ortamda etkili olduğunu, günlük dil kullanımı üzerinde bir değişime neden olmadığını belirtmektedir. Ancak son zamanda gençler arasında sosyal medyada kullanılan *güno* (günaydın), *üni* (üniversite) *yeto* (yeter), *müko* (mükemmel), *erko* (erkek) gibi bazı kısaltmalara günlük yaşamda, hatta dizi filmlerde geçen diyaloglarda da rastlanmaktadır. Bunların yanı sıra sosyal medyada özellikle yoğun argo ve küfür kullanımı dikkat çekmekte, aynı durumun dijital platformlardaki eğlence programları, dizi ve filmlerdeki dil kullanımına yansdığı da görülmektedir.

Yukarıda örnekleri verilen ölçünlü dilin özelliklerine aykırı değişimler, yazım ve noktalama yanlışları, argo ve küfür kullanımı bazı araştırmacılarca dilde ve dolayısıyla kültürde yozlaşma olarak değerlendirilmektedir. Bozkurt (2021:40) bu durumu şu sözlerle ifade etmektedir:

"Sosyal medya platformlarında dil kullanım pratikleriyle ilgili olarak gözlemlenen hatalı kullanımlar giderek yaygınlaşmakta, bu durum dilin doğal gelişim sürecine zarar verdiği kadar bireylerin iletişim kapasitelerini de sınırlandırmaktadır. ... günümüzde sosyalliğin merkezi konumunda olan sosyal medya platformlarındaki dilin ortaya çıkarmış olduğu

değişimi normal görmek yanlış olacaktır. Bu değişim ancak ve ancak dilde yozlaşma, bozulmadır.”

Bu noktada dijital iletişimde kullanılan dili iki farklı boyutta inceleme gereği ortaya çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, dijital ortamlarda geleneksel dil kullanımının teknolojik olanaklar aracılığıyla sürdürülmesi ve iş dünyası, reklamcılık, haber, siyaset, özellikle de eğitim gibi alanlarda bir takım kolaylıklar sağlamasıdır. Bu yönüyle ‘dijital dil’ terimi dil öğrenimini, iletişimi ve okuryazarlığı kolaylaştırmak için dijital araçların, teknolojilerin ve platformların kullanımını ifade etmek için kullanılmaktadır. Dijital dil öğrenimi, mobil uygulamalar, sanal gerçeklik ve çevrimiçi platformlar gibi dijital araçların, ikinci dil edinimi ve öğretimine yardımcı olmak için kullanılması anlamında kullanılmaktadır. Li ve Lan’a (2022:359) göre, "dijital dil öğrenme uygulamaları, ikinci dil edinimini desteklemek için yenilikçi yollar sunarak sürükleyici ve etkileşimli ortamlar sağlamaktadır". Dijital dil, aynı zamanda dijital medya tarafından mümkün kılınan okuma, yazma ve iletişim uygulamalarını içeren ‘dijital okuryazarlıklarla’ ilişkilendirilmektedir. Bu okuryazarlıklar, dil öğrenimi bağlamında dijital araçları etkili bir şekilde kullanmak ve bunlardan yararlanmak için gerekli görülmektedir (Hafner, Chik ve Jones, 2015:12). Dijital dil öğrenim materyalleri, dil öğrenme deneyimlerini geliştirmek için tasarlanmış, çoklu ortam içerikleri, e-kitaplar ve etkileşimli yazılımlar gibi dijital teknolojiler kullanılarak oluşturulan eğitim kaynaklarıdır (Chapelle ve Sauro, 2017: 45). Görüldüğü gibi bu yönüyle dijital dil kavramı son derece yararlı ve önemli işlevleri yerine getirmektedir.

Dijital iletişimde kullanılan dilin ikinci boyutu da yukarıda örneklerini verdiğimiz özellikle sosyal medyada anlık olarak kullanılan, ölçünlü dilden büyük ölçüde farklılaşmış dil kullanımınıdır. Araştırmacılar tarafından eleştirilen, dil ve kültür yozlaşmasına neden olduğu düşünülen dil kullanımı da budur. Günümüzde giderek yaygınlaşarak bir tür dil değişkesi halini alan bu dil kullanımının, dil yozlaşması dışında neden olduğu başka olumsuz yönlerin de bulunduğu ifade edilmektedir. Bu olumsuzluklar şu şekilde özetlenebilir:

1. Metin tabanlı iletişimde sözsüz ipuçlarının eksikliği, yanlış anlaşılmalara yol açabilmektedir.
2. Kısaltmaların ve emojilerin aşırı kullanımı, dilin zenginliğini azaltabilir.
3. Herkesin dijital araçlara eşit erişimi bulunmamaktadır, bu da iletişimde eşitsizlikler yaratmaktadır (Thorne, 2008).
4. Bunlara ek olarak kuşaklar arasındaki iletişim mesafesini arttırdığı söylenebilir.

Bu noktada akla gelebilecek bir soru, bu tür bir dil kullanımının hiç mi olumlu yönü olup olmadığıdır. Bu soruya yanıt olarak sosyal medyada kullanılan dijital dilin olumlu yönlerine aşağıdaki noktalar verilebilir:

1. Verimlilik: Dijital dil, hızlı ve özlü bir iletişim olanağı vermekte, zaman ve çaba tasarrufu sağlamaktadır.
2. Yaratıcılık: Emojiler, memler ve diğer çok modlu araçlar aracılığıyla kullanıcılar kendilerini yenilikçi yollarla ifade edebilmektedirler.
3. Küresel Bağlantı: Dijital dil, dilsel ve kültürel sınırları aşarak iletişimi kolaylaştırmaktadır (Herring, 2002).

SONUÇ

Dijital iletişim olanaklarının ortaya çıkmasıyla gündeme gelen dijital dil kavramı farklı boyutlar içermektedir ve farklı açılardan incelenmeye elverişli bir alan oluşturmaktadır. Dilbilimsel açıdan baktığımızda dijital dil, iki farklı biçimde tanımlanabilir: 1) Geleneksel metin ve dil yapılarının teknolojik olanaklar yardımıyla zenginleştirilerek daha etkili biçimde kullanılması, 2) Özellikle haberleşme uygulamaları ve sosyal medya gibi dijital ortamlarda hızlı iletişim biçimine uygun olarak gelişmiş, ölçünlü dilin değiştirilmiş, kısaltılmış, emoji'lerle harmanlanmış biçiminin kullanılması. Bunlardan birincisi bir kazanım olarak kabul edilirken, ikincisi genellikle dil ve kültüre karşı bir tehdit olarak görülmektedir. Ancak, dilin dinamik, yani sürekli değişen ve gelişen bir olgu olduğu düşünülürse bu durum normal ve kaçınılmazdır. Dildeki değişimler toplumsal değişimlere koşut olarak ve bir takım gereksinimleri karşılamak amacıyla ortaya çıkmaktadır. Bu durumun yadırganması, değişimin eskiye kıyasla çok hızlı meydana gelmesinden kaynaklanmaktadır; çünkü teknolojik gelişmeler büyük bir ivmeyle devam etmekte, daha önceleri on yıllık bir zaman diliminde meydana gelen teknolojik yenilikler bir iki yılda gerçekleşmektedir. 'Toplumsal değişimin geleneksel toplumlarda daha yavaş olmasına karşın, endüstriyel toplumlarda daha hızlı bir biçimde gerçekleştiği' gözlenmektedir (Özkalp, 2015:307). Dolayısıyla hızlı bir biçimde ortaya çıkan dijital dil de her toplumda ve toplumun her kesiminde kolayca benimsenmeyebilir.

Dijital teknolojinin hızlı gidişatında iletişimin değişmeye devam ettiği, özellikle yazılı iletişimin giderek görselliğe evrildiği fark edilmektedir. Yazının yerini fotoğrafların, görsellerin, videoların aldığı, köşe yazarlarının bile günlük ya da haftalık zaman dilimlerinde gündeme ilişkin yorumlarını sosyal medya kanallarına yükledikleri videolar aracılığıyla yaptıkları görülmektedir.

Dijital iletişimin geleceğine bakılacak olursa, yapay zekâ, sanal gerçeklik ve doğal dil işleme alanlarındaki gelişmelerle şekilleneceği öngörülmektedir. Yapay zekâ destekli sohbet robotları ve sesli asistanlar aracılığıyla, teknolojiyle etkileşimimiz köklü bir dönüşüm geçirmektedir. Ayrıca, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçekliğin iletişim platformlarına entegrasyonun, daha sürükleyici ve etkileşimli deneyimler için yeni fırsatlar yaratabileceği ifade edilmektedir (Danesi, 2016). Dijital dil, gelişmeye devam ettikçe, giderek dijitalleşen bir dünyada birbirimizle bağlantı kurmamızı, iş birliği yapmamızı ve bilgi paylaşımımızı şekillendirmede önemli bir rol oynayacaktır.

Değişim kaçınılmaz olduğu için ona direnmek yerine kabullenmek, gerekli noktalarda önlemler almak ve ondan en iyi şekilde yararlanmaya çalışmak çok daha mantıklı görünmektedir. Etik hususlar bir yana bırakılacak olursa, dijital dilin avantajlarından en iyi şekilde yararlanmak için kullanıcıların aşağıdaki noktaları dikkate almaları fayda sağlayabilir:

- Bağlama uyum sağlanmalıdır: Resmi ortamlarda resmi dil, samimi ortamlarda ise resmiyet dışı dil kullanımına dikkat edilmelidir.
- Çok modluluktan yararlanılmalıdır: İletişimi geliştirmek için çağın gereği olarak metin, görseller ve sesler birleştirilmelidir.
- Güncel gelişmeler takip edilmelidir: Etkili iletişim sağlamak için dijital gelişmelere ayak uydurulmalıdır. Örneğin, yeni terminolojinin ve yeni metin türünün özelliklerinin öğrenilmesi, kültürel tehdide ilişkin farkındalık kazanılması gibi.

Dijital dile ilişkin gelişmeler konusunda kullanıcıların bilinçlendirilmesi, 'dijital medya okuryazarlığı' konusunda örgün ve yaygın eğitimlerin verilmesi teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmadan onları en uygun ve etkili biçimde kullanmanın yollarını açacaktır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Destek Bilgisi: Herhangi bir kurum ve/veya kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması yoktur.

Etik Onayı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazar(lar)ına aittir.

Etik Kurul Onayı: Çalışma kamuya açık ikincil verilerin kullanılmasıyla oluşturulmuştur.

Araştırmacıların Katkı Oranı: Çalışma tek yazarlı olup katkı oranı %100'dür.

KAYNAKÇA

Altun, A. (2003). Understanding Hypertext in the Context of Reading on the Web: Language Learners' Experience. *Current Issues in Education* 6(12), 1-15. <https://cie.asu.edu/ojs/index.php/cieatasu/article/view/1685> [Erişim Tarihi: 20.12.2024].

Androutopoulos, J. (2017) Media and Language Change: Expanding The Framework, (Editör) Cotter, C. ve Perrin, D.: *The Routledge Handbook of Language and Media* içinde (ss. 403-421) London: Routledge.

Bozkurt, S. (2021). Sosyal Medya Mecralarında Kullanılan Dil Üzerine Bir Değerlendirme, (Editör) Yıldırım, A.: *Sosyal Medyada Dil Ve İletişim: Retorik, Söylem ve İkna* içinde (ss. 31-45) Ankara: Nobel Bilimsel.

Chapelle, C. A., and Sauro, S. (2017). *The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning*. Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118914069> [Erişim Tarihi: 15.12.2024].

Danesi, M. (2016). *The Semiotics of Emoji: The Rise of Visual Language in the Age of the Internet*. London: Bloomsbury Publishing.

Hafner, C. A., Chik, A., and Jones, R. H. (2015). Digital Literacies and Language Learning. *Language Learning and Technology*, 19(3): 1-7.

Herring, S. C. (1996). (Editör) *Computer Mediated Communication: Linguistic, Social, and Cross-cultural Perspectives*. Amsterdam: John Benjamins.

Herring, S. C. (2002). Computer-mediated Communication and The Internet. *Annual Review of Information Science and Technology*, 36(1): 109-168.

Karahisar, T. (2013). Dijital Nesil, Dijital İletişim ve Dijitalleşen (!) Türkçe. *AJIT-e: Online Academic Journal of Information Technology*, 4(12): 71-83.

Kırık, A. M. (2012). Sosyal Medyada Gençlerin Dili Kullanımı ve Yozlaşma Problemi. International Symposium on Language and Communication: Research Trends and Challenges (ISLC) Proceedings Book. ss: 1017-1030.

Lang, S., (2023). Hypertext, Hyperlinks, and the World Wide Web. içinde *Digital Writing Technologies in Higher Education* (pp. 51-61). Heidelberg/Dordrecht/London/New York: Springer.

Li, M., and Lan, Y. (2022). Digital Tools for Learning New Languages: Benefits and Limitations. *Bilingualism: Language and Cognition*, 25(3): 359-360.

Millard, D. E., and Hargood, C. (2021). Hypertext as a Lens into Interactive Digital Narrative, (Editör) Mitchell, A. and Vosmeer, M.: içinde *Interactive Storytelling*, (ss. 509-524) Heidelberg/Dordrecht/London/New York: Springer.

- Özkalp, E. (2015). *Sosyolojiye Giriş*. Ankara: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Pisarski, M. (2011). Hypertext and Intertextuality: Affinities and Divergencies. *Porównania* 8/2011: 183-194.
- Sakallı, C. ve Bahadıroğlu, D. (2018). Dijital İletişim: Yeni Bir Dile Doğru. *Turkish Studies Information Technologies and Applied Sciences*, 13(6): 129-146.
- Sarıkaya, B. F. (2023). Sosyal Medyada Dil Kullanımı: Emojiler Sayesinde Hızlı İletişime Geçiş. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(5): 663-677.
- Thorne, S. L. (2008). Computer-mediated Communication, (Editör) Hornberger, N. and Van Deusen-Scholl, N.: *Encyclopedia of Language and Education* içinde (ss. 325-336) Berlin/Heidelberg: Springer.